

P o s u d e k

na rigorózní práci Mgr. Andrey D o b ř i c h o v s k é - Gedeonové LL.M. napsanou na téma „Právní úprava České republiky v oblasti odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci nezákonným rozhodnutím a nesprávným úředním postupem (kromě § 6a a § 8 – 12 zákona č. 82/1998 Sb.) a stručný přehled právní úpravy odpovědnosti státu za nezákonný výkon státní moci ve Spolkové republice Německo“ (stran 114; připojeny české a německé resumé, seznam použité literatury, klíčová slova a dvě grafické přílohy znázorňující schéma výkonu státní moci podle zákona č. 82/1998 Sb.).

Předložená rigorózní práce je – kromě úvodu a závěru – rozdělena do šesti částí, ve kterých je komplexně analyzována složitá problematika odpovědnosti veřejné moci za způsobenou škodu, ať nezákonným rozhodnutím anebo úředním postupem. Předložená rigorózní práce je i uvnitř jednotlivých kapitol se znalostí věci a přehledně členěna, takže čtenář získává ucelený i dílčí přehled o otázkách, které rigorózní práce v práci řeší.

Již úvodem lze konstatovat, že předložená rigorózní práce je prací, která důkladností zpracování převyšuje jejich běžnou úroveň. Rigorózní práce v práci nevynechává ani jednu z otázek, které jsou v teorii i v praxi aktuální, z nichž u některých přichází i se svými dílčími řešeními. Na práci oceňuji i to, že rigorózní práce začíná výklady od nejobecnějších otázek státu, jeho funkcí a kontroly, aby skončila rozbořením významu obecné a právní odpovědnosti se zaměřením na odpovědnost státu za

výkon veřejné moci. Jestli jsem úvahám rigorózanťky dobře porozuměl, i ona obecně právní odpovědnost chápe jako až nepříznivý následek porušení určité právní povinnosti. V této souvislosti (str. 22 práce) rigorózanťka uvažuje i o funkcích právní odpovědnosti, konkrétně o funkci preventivní a reparační. Zároveň se pozastavuje u sankční (penální) funkce odpovědnosti. Zde se však omezuje pouze na konstatování, že i nadnárodní evropské studie PETL, jakož i Návrh společného referenčního rámce se sankční náhradou škody nepočítají (srov. však např. opačný přístup v diskusích i v návrhu novely francouzského Code Civil). Proto by mě v této otázce zajímalo stanovisko rigorózanťky, a to mj. i s přihlédnutím k připravované úpravě nového občanského zákoníku.

Stěžejní část rigorózní práce však tvoří jednak poměrně podrobná analýza subjektu – státu za škody způsobené výkonem státní moci (správně se tu rigorózanťka dotýká i odpovědnosti státu jako orgánu moci zákonodárské), jednak analýza předpokladů vzniku jeho odpovědnosti za způsobenou škodu. Obzvláště v této části své rigorózní práce rigorózanťka přesvědčuje o tom, že pochopila podstatu zkoumané odpovědnosti státu, o svých velmi dobrých znalostech pozitivněprávní úpravy, o přehledu po odborné literatuře české i německé, a v neposlední řadě i o znalosti judikatury obecných soudů českých i německých, kterou na vhodných místech využívá k doplnění svých výkladů.

Pozitivem práce je i prolínání výkladů české právní úpravy s právní úpravou odpovědnosti státu za škodu způsobenou výkonem veřejné moci ve Spolkové republice Německo, hledání a nalézání výhod a záporů

těchto právních úprav. Tento komparační přístup prolínající rigorózností výklady úroveň práce nepochybně zvyšuje.

Ke kladům práce přiřazuji i rigoróznost rozbor střetu názorů v jednotlivých otázkách (srov. např. rozporná stanoviska v oblasti regresní úhrady – str. 93, 94). Tento kritický přístup rigoróznosti k literatuře svědčí o jejím samostatném přístupu při zpracování zvolené tematiky. Stranou pozornosti konzultanta nezůstalo ani rigoróznost řešení procesních otázek spojených s uplatněním práva na náhradu škody a na přiměřené zadostiučinění.

Úplně závěrem je třeba se pozitivně zmínit i o prolínání rigorózností výkladů s právem EU, zejména pak s úlohou Evropského soudního dvora.

Druhou otázkou, kterou bych doporučoval diskutovat při ústní obhajobě, je pokusit se o srovnání zkoumaného odpovědnostního systému českého a německého s vyčtením některých jejich event. výhod či nevýhod.

Pro důkladné a poctivé obsahové zpracování zadaného tématu, pro samostatnost přístupu k řešení jednotlivých otázek, pro určité kritické postřehy k literatuře, pro nelehkou komparaci českého a německého práva, jakož i pro přehlednou systematiku i celkovou srozumitelnost vyjadřování lze konstatovat, že předložená rigorózní práce splňuje nároky kladené příslušnými předpisy na práce tohoto druhu a že v určitých částech práce převyšuje jejich běžný průměr.

Proto ji doporučuji k obhajobě

Prof. JUDr. Jiří Švestka, DrSc.